

MEDIJI O ZDRAVSTVU

četvrtak, 05. avgust 2021.godine

RTS- Adžić Vukičević: Vakcinacija učinila mnogo, manje je težih slučajeva koji zahtevaju hospitalizaciju

BLIC- "NE TREBA ŽURITI SA TREĆOM DOZOM" Đerlek razrešio nedoumice oko dalje vakcinacije i ko bi prvi trebalo da zavrne rukav

B92- Grujičićeva: Primećeno povećanje malignih tumora kod dece

DANAS- Kako delta soj već menja borbu protiv pandemije: I vakcinisani mogu da prenesu virus

NOVOSTI- PODRŠKA BOLNICAMA U NOVOM SADU I SOMBORU:
Medicinska oprema vredna 39,5 miliona dinara

POLITIKA- Koliko smo daleko od obavezne vakcinacije

Adžić Vukičević: Vakcinacija učinila mnogo, manje je težih slučajeva koji zahtevaju hospitalizaciju

U Srbiji se povećava broj novozaraženih, a stručnjaci upozoravaju da delta soj polako potiskuje britanski. Brojevi upozoravaju da je četvrti talas pred nama, ističu lekari i dodaju da će na udaru biti nevakcinisani, te da je neophodno ubrzanje vakcinacije. Povećava se i broj ljudi na bolničkom lečenju. Da li je i najvećoj kovid bolnici u zemlji, u Batajnici više hospitalizovanih pitamo Ivanu Božović.

Od 930 kreveta u Batajnici, popunjeno je 89. Pre nedelju dana bilo je manje od 40 pacijenata. Lekari uočavaju da se ovde poslednjih blago povećava broj pacijenata.

Direktorka Kovid bolnice u Batajnici prof. dr Tatjana Adžić Vukičević rekla je za RTS da su podaci za veliku brigu jer iz relaksirane situaci u prethodnih šest nedelja, kada su imali po 40 pacijenata, sada brojevi vrtoglavo rastu.

Prema njenim rečima, juče je otvorila još jednu jedinicu poluintenzivne nege.

"Sve više imamo ljude koji su se vratili sa letovanja, to su čitave porodice i koji naravno nisu vakcinisani. Među njima u jedinicama intenzivne nege imam sedmoro mladih ljudi ispod 40 godina života, a juče je jedan morao da bude intubiram", navela je Adžić Vukičević.

Naglasila je da u ovom talasu, najviše obolelih među mlađim nevakcinisanim muškarcima.

Kada je reč o vakcinaciji u kovid bolnici u Batajnici, rekla je da je među lekarima oko 80 posto, međutim odziv među medicinskim sestrama je znatno niži.

Apelovala je na nadležne da se uvede obavezna vakcinacija za zdravstvene radnike. Naglasila je da je veoma dobar odziv za vakcinaciju kod studenata medicine.

Adžić Vukičević navodi podatke koji su glani razlog za vakcinaciju.

"Kada smo otvorili bolnicu imali smo 8.000 zaraženih dnevno. Bolnica se punila velikom brzinom i krajem marta dostigla je broj od 930 pacijenata, što je maksimum. Međutim, ako se zna da je na početku pandemije 25 do 30 posto obolelih na dnevnom nivou bilo kandidati za bolnicu, a danas je prosek hospitalizovanih 10 do 12 posto", naglasila je direktorka kovid bolnice u Batajnici.

Ističe da su vakcine mnogo učinile u našoj zemlji, jer bolesnici koji obole od korone ne moraju da budu kandidati za bolničko lečenje, a sve to zahvaljujući vakcinama.

"NE TREBA ŽURITI SA TREĆOM DOZOM" Đerlek razrešio nedoumice oko dalje vakcinacije i ko bi prvi trebalo da zavrne rukav

Državni sekretar u Ministarstvu zdravlja doktor Mirsad Đerlek izjavio je da će davanje treće doze vakcine protiv virusa korona početi kada "Batut" izradi stručno-metodološko uputstvo za primenu.

On smatra da se vrlo stručno posvećuje davanje treće doze, te da ne treba žuriti jer nam do toga predstoji samo taj jedan korak.

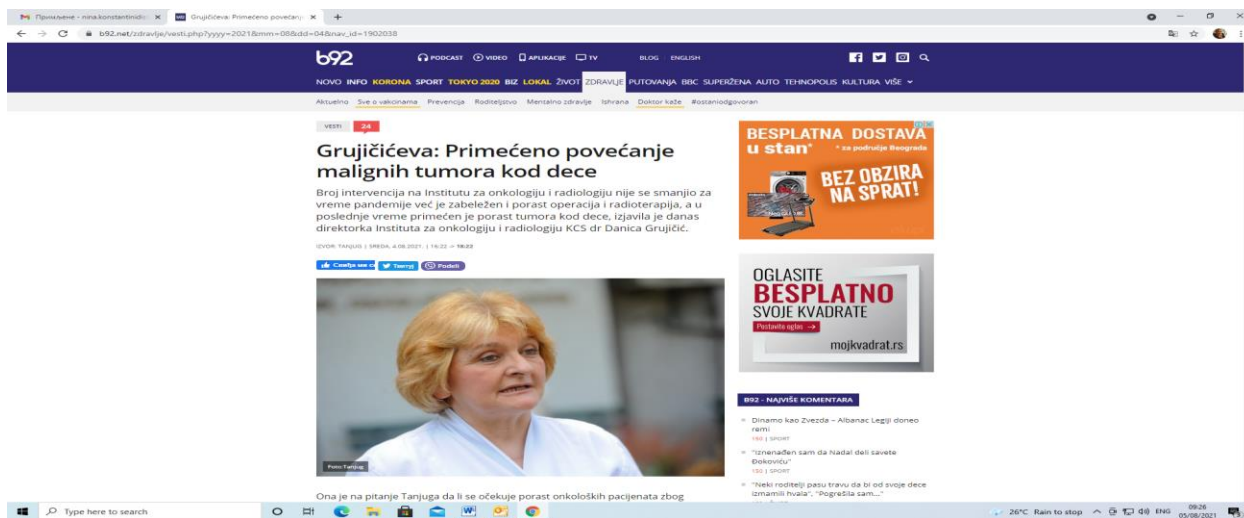
- Država pokazuje veliku volju, ali i odgovornost od samog početka imunizacije u Srbiji nabavkom četiri vakcine, a uskoro očekujemo i petu, jer "Modernina" bi trebalo da stigne početkom oktobra. Želimo, pre svega, da se što bolje spremimo za neizvesnu jesen koja nam vrlo brzo dolazi i da sve snage usmerimo na povećanje procenta imunizovanih građana, da što više ljudi primi prvu i drugu dozu. Evidentno je da trenutnih 50 odsto vakcinisane populacije nije dovoljno - kazao je Đerlek za "Kurir".

Činimo sve da zaštitimo najosetljivije grupe populacije

On je naglasio da, s druge strane, država zaista čini sve da zaštiti najosetljiviju populacionu grupu - to su hronični pacijenti s teškim bolestima, kojima je potrebna treća doza za pojačanje njihovog ionako slabog imuniteta.

- U tom smislu prvo je Nacionalni komitet dao svoju preporuku kriznom štabu, pa je krizni štab potom dao svoju preporuku da prvo zaštitimo najvulnerabilnije, najosetljivije građane. To je dokaz da želimo da vrlo stručno pristupimo davanju treće doze i smatram da ne treba žuriti jer nam faktički predstoji samo još jedan korak kako bismo u praksi to mogli da sprovedemo, a to je stručno metodološko uputstvo Instituta "Batut" - istakao je Đerlek i dodao:

- Moramo biti vrlo oprezni s osnovnim ciljem - da povećamo imunitet kod hroničnih pacijenata, s opravdanim medicinskim argumentima i očekujem da će Batut, kao i do sada, izdati stručno-metodološko uputstvo u kojem će biti detaljno opisano i preporučeno kad i kao će biti aplicirana treća doza kod pacijenata koje smo pomenuli.

Grujičićeva: Primećeno povećanje malignih tumora kod dece

Broj intervencija na Institutu za onkologiju i radiologiju nije se smanjio za vreme pandemije već je zabeležen i porast operacija i radioterapija, a u poslednje vreme primećen je porast tumora kod dece, izjavila je danas direktorka Instituta za onkologiju i radiologiju KCS dr Danica Grujičić.

Ona je na pitanje Tanjuga da li se očekuje porast onkoloških pacijenata zbog odlaganja kontrola i skrininga tokom pandemije, rekla da će najveće žrtve kovida biti onkološki pacijenti. "Broj intervencija se nije smanjio, naprotiv, mi smo imali čak i porast operacija, radioterapija...Pre par dana, u jednom danu

ozračili smo 380 bolesnika, a procene Evropske asocijacije radijacionih onkologa je da će u 2025. godini u Srbiji morati da se zrači 40.000 ljudi - to vam je kao celo Užice", upozorila je doktorka Grujičić.

Najnoviji podaci iz IZIS-a pokazuju da se broj pacijenata koji se u toku jedne godine leče pod "C" dijagnozom, kreće negde oko 200.000, uz upozorenje da će ih biti sve više.

"Ono što smo mi primetili u poslednje vreme to je povećanje tumora kod dece, posebno monstruoznih tumora i vi više ne možete da kažete roditeljima - ovo je benigni tumor sigurno, jer ispostavi se da se pojavi na nekom drugom mestu gde se nikada pre toga nije pojavilo. Borba sa malignom bolešću daje utisak da se borite sa nekim strancem u organizmu, koji se stalno menja i prirodu i karakteristike i morate da budete spremni da počnete neku novu terapiju", objasnila je doktorka Grujičić.

Ona posebno apeluje na žene koje imaju porodičnu anamnezu da redovno idu na preglede.

"Mi sada dobijamo dva potpuno nova mamografa, potpuno je sada moguće zakazivanje, na primer, hirurg vam traži mamografiju i to će biti gotovo za nedelju - dve najduže. Dobijamo četiri nova ultrazvuka i formira se potpuno novo odeljenje, za biopsije i najmanje sumnjivih promena na dojci i odgovorno tvrdim da se na Institutu za onkologiju i radiologiju radi vrhunska ginekološka onkologija", poručuje ona.

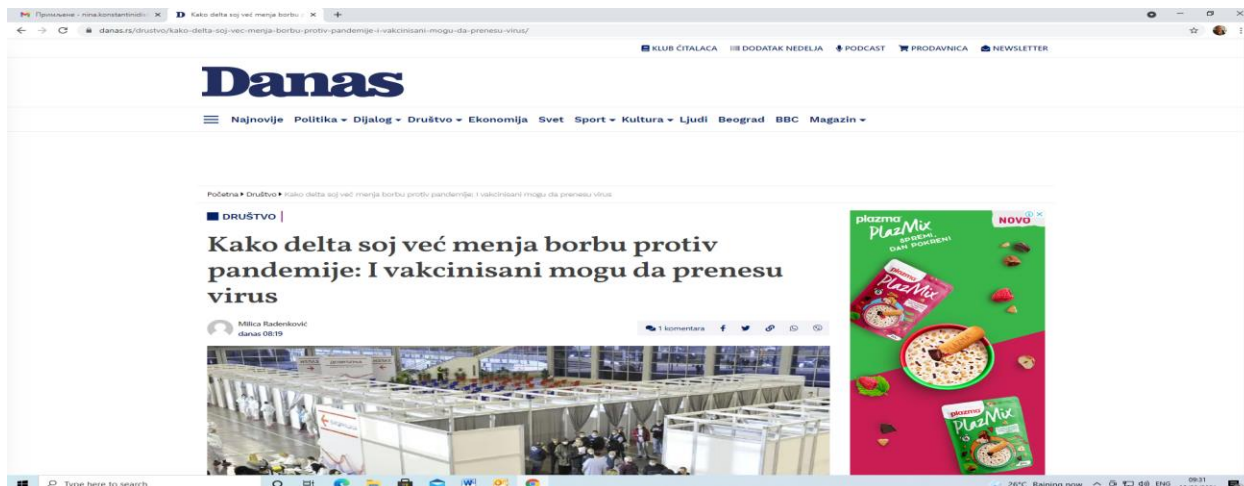
Podseća da je zgrada Instituta stara i dva puta bombardovana i da je zbog što uspešnijeg lečenja potrebna nova.

"Nama najviše treba nova zgrada jer ne prođe dan da ne dođem na jutarnji sastanak a da neko ne kaže da je pukla cev, srušile se stepenice, zid a imali smo i stenice. Mi moramo da napravimo Institut za onkologiju i radiologiju 22. veka. Mi to možemo, treba nam podrška države i ja se nadam da ćemo je dobiti, jer ako želimo da zbrinemo taj veliki broj pacijenata, ako želimo da niko ne mora da ide u inostranstvo na lečenje, onda moramo da napravimo jednu takvu instituciju na potpuno novom mestu i da to zaista bude zgrada za 22. vek", istakla je doktorka Grujičić.

Objašnjava da maligna bolest više nije smrtonosna, ali da svi moraju da shvate da je to sistemska bolest.

"Ko vam kaže da kontrole nisu potrebne, taj mora da poseti psihijatra ili da prizna da ne zna ništa o malignim bolestima, jer ljudi moraju da se kontrolišu i moraju da im budu dostupne kontrole. Mi dobijamo još dve magnetne rezonance, jedna će biti samo za planiranje terapije, radioterapija biće još sigurnija, sa još manje komplikacija i nus pojava a dobijamo i još jednu magnetnu rezonancu za dijagnostiku", rekla je ona.

Grujićićeva je pozvala onkološke pacijente da se vakcinišu, jer, kako kaže, oni moraju da štite i jačaju svoj imuni sistem.

Kako delta soj već menja borbu protiv pandemije: I vakcinisani mogu da prenesu virus

To što poslednja istraživanja pokazuju da i vakcinisane osobe mogu da nose iste količine virusa u sebi kao i nevakcinisane nakon susreta sa delta varijantom, ne znači automatski da oni koji su primili vakcinu i oni koji nisu mogu da zaraze isti broj osoba.

Ipak, činjenica da vakcinisani mogu biti prenosioci bolesti poziva na oprez i nošenje maski, pogotovu u zatvorenom prostoru i pogotovu sada kada se suočavamo sa delta varijantom, ocenjuju sagovornici Danasa.

Oni takođe objašnjavaju da postojeće vakcine, iako u nešto manjoj meri u slučaju delta soja, i dalje pružaju dovoljnu zaštitu pa samim tim adaptacija postojećih cepiva tako da se prilagode novim sojevima zasad nije potrebna, niti bi značila mnogo u zaustavljanju pandemije.

– Ono čega smo se pribojavali – da i vakcinisani ljudi i dalje mogu da prenesu virus drugima, sada je potvrđeno saznanjima Američkog centra za kontrolu i prevenciju bolesti (CDC) po kojima vakcinisani mogu imati istu količinu virusa kao i nevakcinisani. To ne čudi, virus dolazi jednako do vakcinisanih i nevakcinisanih, samo kod vakcinisanih organizam je već spreman na odbranu jer mu je virus poznat pa se lakše i brže odbrane i ne razviju teže ili ikakve simptome, kaže za Danas epidemiološkinja Ivana Prokić, koordinatorka epidemiološkog tima Ujedinjenih protiv kovida, komentarišući najnovija saznanja CDC.

CDC između ostalog navodi da velika količina virusa, koja je primećene kod vakcinisanih nakon susreta sa delta varijantom, upućuje na povećan rizik od prenosa virusa i „budi zebnju da, za razliku od drugih sojeva, vakcinisane osobe zaražene delta varijantom mogu da prenose virus“. Prema ranijim podacima, delta varijanta korona virusa je mnogo zaraznija od prethodne, što znači da jedan zaraženi može da inficira osam do devet osoba.

Upitana da li činjenica da i vakcinisani i nevakcinisani a zaraženi delta sojem mogu nositi iste količine virusa, znači i da su u istoj meri i zarazni, odnosno da mogu zaraziti podjednako veliki broj osoba, sagovornica Danasa kaže da pretpostavlja da to nije slučaj.

– Ono što znamo je da je težina simptoma srazmerna količini virusa koje izbacujemo, pa tako pretpostavljam da vakcinisani izbacuju količinski manje virusa kao i kraće vreme jer se organizam brzo izbori i oporavi. Zbog toga verujem da vakcinisani, koji prenose virus, to čine u manjoj meri jer najčešće imaju slabije ili nikakve simptome. Ovo su ipak pretpostavke koje treba da potvrde istraživanja, dodaje Prokić.

Zbog najnovijih saznanja CDC je promenio svoje smernice o nošenju maski tako da je sada preporuka da masku u zatvorenom prostoru nose i osobe koje su primile vakcinu. Ovu promenu Ivana Prokić ocenjuje kao logičan sled događaja.

– Treba naglasiti da se ljudi ne opuštaju, što je posebno bitno kod delta varijante virusa. Neko će se pitati zašto onda da se vakcinišem kad i dalje moram da nosim masku. Njima bih pokušala da objasnim ono što i dalje stoji, nakon ovog saznanja CDC-ja, a to je da vakcinacijom i razvojem imuniteta štite sebe od teže bolesti, a vakcinacijom svih nas i dostizanjem kolektivnog imuniteta štitimo ranjive pojedince u populaciji, prvenstveno decu i one koji iz nekog razloga ne mogu da prime vakcinu. Ova nova naučna saznanja samo dodatno naglašavaju značaj rečenice – niko nije bezbedan dok svi nismo bezbedni – zaključuje Prokić.

Neposredno pre promene stava CDC, Ministarstvo zdravlja Izraela saopštilo je da njihovi podaci pokazuju da su RNK vakcine značajno manje efikasne protiv delta soja u poređenju sa ranijim sojevima. Kako su naveli, u slučaju delta soja efikasnost vakcina je 39 odsto u sprečavanju obolevanja. Ono što je međutim ohrabrujuće jeste činjenica da su vakcine i dalje veoma efikasne u sprečavanju hospitalizacije (88 odsto) i težih formi bolesti (91 odsto).

Ovi podaci, koji se inače odnose na veoma kratak vremenski period, u suprotnosti su sa nešto ranijim istraživanjima koja su procenila efikasnost Fajzer vakcine u sprečavanju obolevanja na oko 87 odsto. Takođe, istraživanje Instituta za javno zdravlje Engleske (PHE) pokazalo je da su Fajzer i AstraZeneka efikasne 88, odnosno 67 odsto, u sprečavanju simptomatskog oblika kovida 19 (videti okvir).

Konsultant za javno zdravlje Dragoslav Popović navodi da sve vakcine koje su u upotrebi i dalje imaju visoku, mada donekle manju efikasnost.

– To po meni ne bi trebalo da bude razlog da se vakcine menjaju tako da se prilagođavaju novim sojevima. Trka sa novim sojevima se ne može dobiti na taj način. Jedini način je brzom vakcinacijom što većeg broja ljudi tako da se ne ostavi prostor za stvaranje novih sojeva – naglašava Popović.

On objašnjava do dok se neke vakcine mogu relativno brzo izmeniti tako da se prilagode novim sojevima, za druge bi taj proces bio dosta komplikovaniji zbog tehnologije na kojoj su zasnovane.

– Stoga se postavlja i pitanje šta će se desiti sa onim delom sveta gde ljudi nisu pokriveni ni prvobitnim vakcinama, tako da se opet vraćamo na situaciju u kojoj su najbogatiji zaštićeni, a najsiromašniji podnose

najveći teret pandemije. Istovremeno, vakcina koja bi bila prilagođena novom soju, morala bi da se daje i onima koji su već vakcinisani. To otvara pitanja – jel opet treba da vakcinišemo iste ljude? Mislim da ne, jer je vakcinacija do sada nevakcinisanih prioritet, dodaje Popović.

On ocenjuje da umesto adaptacije vakcina prilikom pojave novih sojeva, ono što će biti zadatak nauke u narednom periodu jeste stvaranje univerzalne vakcine za korona virus i influencu.

– Dosta se govori i o stvaranju vakcine koja će istovremeno delovati i protiv korona virusa i protiv gripa. Univerzalna kovid vakcina nam treba jer su i poslednje epidemije SARS i MERS virusima delovi iste korona porodice. Korona i influenza virusi su najjači kandidati i za sledeću pandemiju, zaključuje Popović.

Struka nikad nije ukinula mere

Dragoslav Popović podseća da „niko od ozbiljnih stručnjaka u svetu nije kazao nijednog trenutka da je sa dolaskom vakcina potrebno ukinuti sve protivepidemiološke mere“. „Naprotiv, isticano je da će morati da se računa na kombinaciju ta dva elementa. Druga je priča što su potom donosioci odluka odlučili da selektivno čuju poruke stručnjaka i tako donesu odluke“, kaže Popović.

Apel za hitnu imunizaciju

Ivana Prokić ističe da u vreme širenja delta soja je neophodno da „nevakcinisani prime vakcinu što pre“, a da svi zajedno utičemo da se broj vakcinisanih poveća. „Apelujem i da zdravstvene vlasti hitno organizuju timove koji će edukovati stanovništvo, ali i kolege obaveznim seminarima o važnosti urgentne vakcinacije, a UPK su uvek tu i aktivno rade na odgovorima na pitanja zabrinutih sugrađana“, kaže Prokić, pozivajući građane i da učestvuju u istraživanju UPK o vakcinama, tako što će popuniti anketu na njihovom sajtu ujedinjeni-protiv-kovida.net.

Vakcinisani tri puta manje u riziku

Osobe koje su primile dve doze neke od vakcina koje su davane u Engleskoj (AstraZeneka i Fajzer) imaju tri puta manje šanse da budu pozitivne na korona virus u poređenju sa nevakcinisanim, pokazalo je juče objavljeno istraživanje u okviru React-1 studije, koju vodi Imperijal koledž iz Londona. Isto istraživanje otkrilo je međutim i da primanje dve doze vakcine umanjuje rizik od kovida 19, uključujući i asimptomatske oblike bolesti, za 50 do 60 odsto. Ovi rezultati u suprotnosti su donekle sa prethodnim istraživanjem PHE, pošto pokazuju još manju efikasnost vakcina. Ipak to se objašnjava činjenicom da dok je PHE studija obuhvatila osobe sa kovid simptomima, istraživanje Imperijal koledža zahvatilo je i one bez simptoma koji su bili pozitivni na PCR testu.

The screenshot shows a news article on the website 'NOVOSTI'. The main headline is 'PODRŠKA BOLNICAMA U NOVOM SADU I SOMBORU: Medicinska oprema vredna 39,5 miliona dinara'. Below the headline, there is a sub-headline: 'POKRAJINSKA vlada donela je danas zaključak o pribavljanju u javnu svojinu medicinske opreme vredne 33,8 miliona dinara za potrebe Instituta za zdravstvenu zaštitu dece i omladine Vojvodine u Novom Sadu.' A photograph shows a meeting in progress. To the right, there is a sidebar with social media sharing icons and a list of 'NAJNOVIJE' (latest) news items, including 'KALASNIKOV' KRIV ZA MASAKRE?', 'ZAPAD TRAZI RAZLOZ ZA PRITISAK NA', and 'UPOZORENJE RUSIJE: Crno more se pretvara'. The browser's address bar shows the URL 'novosti.rs/srbija/vesti/1023860/podrska-bolnicama-novom-sadu-somboru-medicinska-oprema-vredna-39-5-miliona-dinara'.

PODRŠKA BOLNICAMA U NOVOM SADU I SOMBORU: Medicinska oprema vredna 39,5 miliona dinara

POKRAJINSKA vlada donela je danas zaključak o pribavljanju u javnu svojinu medicinske opreme vredne 33,8 miliona dinara za potrebe Instituta za zdravstvenu zaštitu dece i omladine Vojvodine u Novom Sadu.

Ta Dečja bolnica dobiće operacioni sto s nastavcima za neurohirurgiju, optičku koherentnu tomografiju (OST), pacijent monitor za praćenje vitalnih parametara MRI sa eksternim monitorom, kao i operacionu lampu.

Za potrebe Opšte bolnice „Dr Radivoj Simonović” u Somboru biće nabavljen operacioni sto s pokretnom osnovom i neophodnim nastavcima, za koji je izdvojeno 5,7 miliona dinara, navedeno je u saopštenju.

ПОЛИТИКА

The screenshot shows the Politika website interface. At the top, the word 'ПОЛИТИКА' is displayed in a large, bold, black font. Below it, there is a navigation bar with categories like 'Naslovna', 'Svet', 'Politika', 'Društvo', 'Pogledi', 'Hronika', 'Ekonomija', 'Kultura', 'Beograd', 'Sport', 'Region', 'Mozaik', and 'Sve'. The main content area features an article titled 'Koliko smo daleko od obavezne vakcinacije' by Danijela Davidović Kesar. The article's sub-headline reads: 'Stručnjaci smatraju da bi što pre trebalo da se vakcinišu zdravstveni i prosvetni radnici jer je to jedini način kako se možemo izboriti s pandemijom'. A large image shows a healthcare worker in a white coat and mask administering a vaccine to a patient. To the right, there are two smaller article teasers: 'Blago smirivanje epidemije u Rusiji' and 'Broj obolelih od kovida premašio 200 miliona'. The browser's address bar shows the URL 'politika.rs/r/clanak/454892/Koliko-smo-daleko-od-obavezne-vakcinacije'.

Koliko smo daleko od obavezne vakcinacije

Stručnjaci smatraju da bi što pre trebalo da se vakcinišu zdravstveni i prosvetni radnici jer je to jedini način kako se možemo izboriti s pandemijom

Zbog velikog broja nevakcinisanih ljudi i pojave delta soja kovida 19, koji sve više uzima maha, neke države su odlučile da uvedu obaveznu vakcinaciju za određene kategorije građana. Negde su to zdravstveni radnici, negde nastavnici u školama, a u određenim zemljama taj je plan proširen na osobe koje rade u javnim službama. Neke države, da se ne bi smatralo da ugrožavaju ljudska prava, od onih koji nisu vakcinisani traže da se na svakih nekoliko dana testiraju na kovid 19 i da stalno nose zaštitne maske.

Francuska je usvojila oštar pristup koji od zdravstvenih radnika zahteva da se vakcinišu protiv kovida 19 ili će u suprotnom biti suspendovani s dužnosti i ostati bez plate. Grčka je sledila sličan put, dok su druge zemlje, posebno Nemačka, zauzele mešoviti pristup, suptilno povećavajući pritisak na protivnike vakcine, umesto da ih po zakonu primoraju da se vakcinišu.

Na primer, nevakcinisani putnici sada moraju da pokažu negativan test na kovid 19 pre nego što im se dozvoli povratak u Nemačku, prenosi Tanjug. Francusko ministarstvo obrazovanja je, takođe, prošle nedelje saopštilo da će, ako u školi dođe do izbijanja infekcije, vakcinisanim i starijima od 12 godina biti dozvoljeno da ostanu u školi, dok će nevakcinisani morati da idu kući u izolaciju.

Guverner Njujorka Endru Cuomo saopštio je da će radnici na aerodromima i u javnom prevozu morati da se vakcinišu protiv virusa korona ili će morati da se testiraju na nedeljnom nivou. Cuomo je pozvao njujorške barove i restorane da usvoje mere koje podrazumevaju da se u tim objektima uslužuju samo ljudi koji su vakcinisani i dodao da bi više bolnica trebalo da zahteva od svojih radnika da se vakcinišu, prenosi AP. On je najavio da će politike vakcinisanja ili testiranja koje već obuhvataju hiljade opštinskih službenika biti proširene i na zaposlene u lučkoj upravi koji rade u njujorškim objektima. Džo Bajden,

američki predsednik, naložio je Ministarstvu odbrane da razmotri kako i kada će početi da zahteva od pripadnika vojske da se vakcinišu, naloživši svom timu da preduzme korake za primenu sličnih zahteva na sve savezne izvođače poslova.

Austrijska pokrajina Donja Austrija od 1. septembra uvodi obavezu vakcinacije za prijem novih zaposlenih u pokrajinske institucije.

– Obaveza vakcinacije važiće za sve oblasti, i to ne samo za zdravstvene radnike ili nastavnike. Svi koji budu primljeni u pokrajinsku službu moraću da budu vakcinisani ili da se obavežu da će održavati zaštitu imunostima – objasnila je guvernerka Donje Austrije Johana Mikl-Lajtner. Od te obaveze izuzete su samo osobe koje iz zdravstvenih razloga ne mogu biti vakcinisane. Sredinom jula Donja Austrija donela je odluku o obaveznoj vakcinaciji za sve nove zaposlene u zdravstvu.

I neke druge pokrajine preduzele su slične korake. Tako je Beč uveo obavezu vakcinacije za sve nove zaposlene u oblasti zdravstva i socijalne zaštite, a od jeseni ta obaveza se proširuje na nove zaposlene u obdaništima. Pokrajina Štajerska od 1. avgusta primenjuje favorizaciju vakcinisanih prilikom prijema u pokrajinsku službu.

U Srbiji za sada niko ne govori o tome da će se uvesti obavezna vakcinacija građana, iako se za sada beleži manje od 50 odsto vakcinisanih.

U Ministarstvu zdravlja kažu za „Politiku” da prate iskustva inostranih institucija po pitanju obavezne vakcinacije, da slušaju mišljenje struke i da će, ukoliko budu kod nas tako nešto predložili stručnjaci iz oblasti imunizacije, oni to podržati.

Profesor dr Branislav Todorović, epidemiolog i član Kriznog štaba za suzbijanje kovida 19, naglašava da bi pre svega zdravstveni radnici morali da budu vakcinisani i da je do sada to učinilo 67 odsto medicinara. Taj broj je veći u većim gradovima, posebno tamo gde se nalaze klinički centri, a manji u mestima gde inače vlada slabo interesovanje za imunizaciju, poput Novog Pazara, Tutina, Lajkovca, Mionice, Kosjerića...

– U KC u Nišu vakcinisano je više od 78 odsto medicinara, a u domu zdravlja u tom gradu više od 92 odsto. Što se tiče nastavnog kadra u školama, to zavisi od okruga do okruga. Mi smo na sednici Kriznog štaba preporučili da se oni vakcinišu. Da bi se sproveda obavezna vakcinacija, neophodno je da u zemlji postoji politička volja za to. Po zakonu, ministar zdravlja, ako ima osnovu za to, on može da traži da se takav propis donese. Kod nas je to zasad odluka pojedinca da li želi da se vakciniše ili ne. To je sve veliki rizik. Šta ako se dogodi da pacijent dođe na neku operaciju u bolnicu i tu oboli od kovida 19, onda će on poželeti da tuži zdravstvenu ustanovu jer se tu razboleo? To može lako da se dogodi – smatra dr Todorović.

Protiv obavezne vakcinacije je dr Goran Belojević, profesor na Medicinskom fakultetu u Beogradu. On kaže za „Politiku” da to ne odobrava jer je ovde reč o novim vakcinama i još nije sve razjašnjeno o njihovim neželjenim dejstvima.

– Obaveznost vakcinacije podrazumevala bi da se ukida davanje saglasnosti za nju, koju svaka osoba koja se vakciniše potpisuje. Ako država uvede obaveznost, onda ona preuzima svu odgovornost za ono što radi. Tada bi sudovi bili zatrpani tužbama sa obe strane, kako od države prema pojedincima koji neće da se vakcinišu, tako i od strane pojedinaca koji imaju neželjena dejstva vakcine i koji će tužiti državu. To bi donelo mnogo više komplikacija nego koristi. Mislim da treba i dalje nastaviti sa zdravstveno-prosvetnim radom i sa uticajem poznatih ličnosti kako bi se pozitivnom propagandom povećao obuhvat vakcinisanih. Najviše treba uticati na one poznate ličnosti koje se do sada nisu vakcinisale, pa i one koje važe za antivaksere, jer kada se oni imunizuju, to deluje na druge građane, posebno na mlade. Kada bi se vakcinisao, na primer, teniser Novak Đoković, sigurno bi to posle njega učinilo još dosta ljudi – dodaje dr Belojević.

I profesor dr Radan Stojanović, klinički farmakolog s Medicinskog fakulteta u Beogradu, smatra da građane treba edukovati i govoriti o značaju vakcinacije, ali da ih na to ne treba prisiljavati. Ako se ovde prisile, postavlja se pitanje šta je sledeće na šta će morati da budu primorani...

– Ljudi moraju da shvate da nemamo drugi način da se izborimo s pandemijom ako se ne vakcinišemo. To posebno moraju da shvate ljudi koji dolaze u kontakt s velikim brojem osoba, najviše oni koji rade u zdravstvu, prosveti, vojsci i policiji. Nisam pristalica toga da treba da se vakcinišu manja deca dok se ne pojave dugoročne studije bezbednosti vakcina, ali jesam da se nastavnici vakcinišu. Nije mi jasno na šta bi se tačno odnosila obavezna vakcinacija, odnosno koliko bi doza cepiva ona obuhvatila, dve, tri ili možda više, koje bi se vakcine davale u slučaju da bude više doza obavezno... Mnogo je tu pitanja na koja i dalje nemamo odgovore. A uz to, veliki broj ljudi je izgubio poverenje u Krizni štab pa ne veruje njihovim apelima – kaže dr Stojanović.

Najveći strah stručnjaka je trenutno povezan s početkom školske godine i eventualnim povratkom đaka u školske klupe. Budući da je delta soj virusa postao dominantan i da se brže širi, pitanje je da li će škole postati i jedno od mesta za najčešće širenje zaraze. Kod nas će se tek krajem ovog meseca znati kako će izgledati nastava, a za sada je ostavljeno na volju nastavnika da li će se vakcinisati protiv kovida 19.

U susednoj Grčkoj uveliko razmišljaju o novim pravilima. Prosvetni radnici u ovoj zemlji koji odbiju da se vakcinišu ili redovno podvrgavaju testiranju na kovid 19 pre nego što se vrate u razrede, suočiće se sa smanjenjem plata i drugim disciplinskim merama u skladu sa zajedničkom ministarskom odlukom koja je trenutno u pripremi, piše grčki list „Katimerini”, a prenosi Tanjug. Prema ovim odredbama, osim smanjenja plata, stalno zaposleno osoblje takođe može biti suspendovano s dužnosti i ostati bez plate do vakcinacije, dok će privremenom osoblju biti suspendovani ugovori. Zaposleni će se takođe suočiti s gubitkom bodova u skladu sa sistemom bodovanja državne službe, što će uticati na njihove izgleda za napredovanje ili zapošljavanje.

Kod nas je predsednik Srbije Aleksandar Vučić najavio mogućnost organizovanja lutrije za vakcinisane, ali zdravstvene vlasti još nisu izašle s predlozima kako bi to izgledalo. Ipak, neke države i to pokreću ne bi li povećale obuhvat imunizacijom. Slovačko ministarstvo finansija objavilo je da u ovoj zemlji građani mogu da se registruju za predstojeću vakcinaciju lutriju. Jednom kada vakcinisana osoba uđe u lutriju, automatski će biti u igri za sva izvlačenja.

